

ارزیابی تأثیر سابقه‌ی فامیلی سرطان بر ابتلا به سرطان کولورکتال: یک مطالعه‌ی مورد شاهدی

آزاده صفائی^۱ (M.Sc.)، بیژن مقیمی دهکردی^{۱*} (M.Sc.)، دکتر سیدرضا فاطمی^۲ (M.D.)، الهام مسرت^۳ (M.Sc.)، دکتر فاطمه نعمتی ملک^۴ (M.D.)، دکتر محمدامین پورحسینقلی^۵ (Ph.D.)، دکتر محمدرضا زالی^۶ (M.D.)

۱- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد- پژوهشگر. ۲- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد- فوق تخصص گوارش و کبد. ۳- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد- کارشناس ارشد مدارک پزشکی. ۴- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد- پزشک عمومی. ۵- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد- دکترای آمار زیستی.

تاریخ دریافت: ، تاریخ پذیرش:

چکیده

مقدمه: در ۱۰ تا ۱۵٪ موارد سرطان کولورکتال، سابقه‌ی فامیلی سرطان در بستگان فرد مبتلا مشاهده می‌شود. اگرچه افزایش خطر سرطان کولورکتال در افراد با سابقه‌ی فامیلی مثبت در مطالعات گذشته مکرراً به اثبات رسیده است ولی اطلاعات بسیار محدودی در این زمینه در ایران گزارش شده است. هدف از این مطالعه تعیین ارتباط وجود سابقه‌ی فامیلی سرطان و ابتلا به سرطان کولورکتال می‌باشد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر به صورت یک مطالعه مورد- شاهدی همسان نشده طراحی شده است. ۳۹۳ مورد با تشخیص قطعی سرطان کولورکتال و ۳۹۳ شاهد سالم که در یک طرح بررسی سلامتی شرکت کرده بودند به طور تصادفی انتخاب شدند. اطلاعات مربوط به سابقه‌ی فامیلی سرطان در موردها با استفاده از فرم‌های ثبت سرطان و در شاهد‌ها با مصاحبه با آنان توسط پرسنل بهداشتی آموزش دیده جمع‌آوری شد. نسبت شانس مانتل- هانزل برای از بین بردن اثر مخدوش‌کنندگی سن و جنس محاسبه گردید.

نتایج: سابقه‌ی فامیلی سرطان توسط ۳۶/۴٪ موردها و ۲۴/۴٪ شاهد‌ها گزارش گردید. خطر ابتلا به سرطان کولورکتال در افرادی که سابقه‌ی ابتلا به سرطان در حداقل یکی از بستگان درجه‌ی یک آن‌ها گزارش گردیده بود در حدود ۲ برابر افزایش می‌یافت. نتایج مطالعه نشان داد که داشتن سابقه‌ی فامیلی سرطان کولورکتال با احتمال ۴/۸ برابر (۰/۹۵CI: ۲/۸-۸/۱) ابتلا به سرطان کولورکتال مصادف خواهد بود.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این مطالعه می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که داشتن سابقه‌ی فامیلی سرطان با خطر ابتلا به سرطان کولورکتال همراه است. بر مبنای آن که، برنامه‌ی معمول جهت غربالگری سرطان کولورکتال در ایران وجود ندارد، لذا توصیه می‌شود بستگان درجه یک بیماران مبتلا به سرطان کولورکتال در اولویت برنامه‌های غربالگری قرار بگیرند.

واژه‌های کلیدی: سابقه‌ی فامیلی سرطان، سرطان کولورکتال، بستگان درجه اول.

Original Article

Knowledge & Health 2009;4(1):

Risk of Colorectal Cancer in Relatives: A Case Control Study

Azadeh Safaei¹, Bijan Moghimi-Dehkordi^{1*}, Seyed Reza Fatemi², Elham Maserat³, Fatemeh Nemati-Malek⁴, Mohamad Amin Pourhoseingholi⁵, Mohamad Reza Zali⁶

1- Epidemiologist, Research Center for Gastroenterology and Liver Disease, Shahid Beheshti University (M.C), Tehran, Iran. 2- Gastroenterologist, Research Center for Gastroenterology and Liver Disease, Shahid Beheshti University (M.C), Tehran, Iran. 3- M.Sc. of Medical Records, Research Center for Gastroenterology and Liver Disease, Shahid Beheshti University (M.C), Tehran, Iran. 4- Research Center for Gastroenterology and Liver Disease, Shahid Beheshti University (M.C), Tehran, Iran. 5- Ph.D. of Biostatistics, Research Center for Gastroenterology and Liver Disease, Shahid Beheshti University (M.C), Tehran, Iran. 6- M.D., F.A.C.G., Research Center for Gastroenterology and Liver Disease, Shahid Beheshti University (M.C), Tehran, Iran.

Abstract:

Introduction: In around 10 to 15% of all CRC cases, a positive family history of colorectal cancer is observed. Although increased risk of colorectal cancer in individuals with family history of the disease has been observed consistently in past studies, limited information is available on the colorectal cancer associated with family history in Iran. The purpose of this study is to define colorectal cancer risk associated with family history cancer.

Methods: The present study was designed as an unmatched case control study. Cases were 393 patients that histologically confirmed colorectal carcinomas and 393 controls were randomly selected from among the healthy participants in a health survey. For the cases, the family history was extracted from a standard history form completed by the patients and for the controls, it was obtained through interviews conducted by trained health care providers. Mantel-Hansel Odds Ratio was computed to remove the confounding effect of age and sex.

Results: A positive family history was reported by 36.4% and 24.4% of cases and controls, respectively. Colorectal cancer risk increased two-fold for subjects reporting any first degree relative with cancer. The adjusted odds ratio was 4.8 (0.95CI: 2.1-8.1), indicating that having a positive family history of colorectal cancer among relatives increases one's risk of colorectal cancer about 4.5-fold.

Conclusion: According to our findings, family history of cancer increases risk of CRC. As there is no current colorectal cancer screening program in Iran, it is recommended that first degree relatives of patients with colorectal cancer be prioritized for screening programs.

Keywords: Family history of cancer, Relatives, Colorectal cancer.

Received:

Accepted:

*Corresponding author: B. Moghimi-Dehkordi, Email: b_moghimi_de@yahoo.com